

ENGLEDALEN I HOLBÆK

BAGGRUNDSTEKST 7

UDSMYKNING PÅ NATURKIRKEGÅRDEN I HOLBÆK

Som beskrevet i Baggrundstekst 5: Engleskikkelser gennem 5.000 år er engle blevet populære skikkelser i både i film, bøger, musik, juleudsmykning og kommercielle sammenhænge såsom reklamer. Dette er udsmykningen på en del af Holbæk Naturkirkegård et lokalt eksempel på. Billedkunstneren Preben Boye har skabt 12 engle, der står enkeltvis og i grupper på det område af Naturkirkegården, der kaldes Engledalen.

Engledalen er et af de mest populære gravområde på kirkegården, og englene symboliserer ved denne placering, at de bringer de døde op til Gud. Dette er inspireret af bl.a. Barokkens opfattelse af engle, hvor man netop ofte tillagde engle denne opgave. Hver af de 12 engle har en reference og en inspirationskilde til en historie fra Bibelen, men samlet indtager englene på kirkegården opgaven som hjælperengle (læs mere om englenes opgaver i Baggrundstekst 1: Englenes opgaver i Bibelen).

DE 12 ENGLE

Preben Boyes 12 engle har farveforskelle og variationer i materialet, men de fremstår alligevel med et relativt ens udtryk, og der er ingen tvivl om, at de alle er moderne fortolkninger af engleskikkelsen. Deres høje slanke skikkelse understreger, at de er bindeled mellem himmel og jord. De fremstår ikke som lysende væsner og har ingen glorie, og de forbindes heller ikke umiddelbart med de traditionelle tegn såsom luftighed, løse gevandter, og store vinger. Englene på billede C og D (se Pdf'en Engledalen i Billeder under fase 6 på hjemmesiden) ser dog ud til at have vinger, og det vil også passe til deres opgave med at de skal bringe de døde fra jorden og op i himlen. Ligeledes har englene ingen arme, og det kan understrege en kristen refleksion,, nemlig hvordan mennesket som død kommer op i himlen. Hvad er det egentlig, englene skal hjælpe op i himlen? I den kristne trosbekendelse står der "Vi tror på...kødets opstandelse og det evige liv". Kan disse engle bære en hel menneskekrop? Til forskel

fra trosbekendelse tror mange kristne i dag, at det snarere er sjælen, der skal føres til himmels, mens kroppen forbliver i jorden. Måske har det også været kunstnerens tanke bag englene?

I kunsthistorien har der skiftende tendenser mht. englenes maskulinitet og feminitet. Flere af englene i Engledalen har markeret bryster (se billede B og C), men alligevel står englene relativt kønsneutrale. Måske skal det symbolisere, at køn ikke betyder noget i himlen. Det kan også være, at de efterladte, der kommer og besøger gravene omkring englene, opfatter eller omtaler den afdøde som en engel, og her kan et tydeligt køn måske distrahere.

Preben Boye udtaler selv, at han:

"...er fuldstændig overbevist om, at englene findes her hos os. Alle mennesker har deres skytsengle, som passer på og går foran... Naturkirkegården i Holbæk er noget helt særligt. Opgaven har været spændende, fordi jeg som kunstner har fået frie tøjler til at udvikle englene i mit fantasi-univers".

Selvom Preben Boye tror på engles eksistens, har han aldrig set en engel, og derfor må han lade noget være op til sin egen og beskuerens egen fantasi.

Af andre symboler kan nævnes tallet 12, som er særligt betydningsfuldt inden for jødedommen og kristendommen. Ifølge Det Gamle Testamente er jøderne inddelt i 12 forskellige stammer. I forlængelse heraf udvælger Jesus ifølge Det Nye Testamente 12 disciple, der følger ham, og som efter hans himmelfart skal videreføre hans budskab til hele menneskeheden. 12 er derfor i en kristen/jødisk kontekst symbolet på fuldkommenhed. Endelig hentyder navnet *Engledalen* til engle, der daler ned fra himmel. Det har altså ikke noget med en dal at gøre.